

Onderrichtingen voor signaalgevers bij wielervedstrijden

1. Taak en doel van de signaalgever :

- a. Het doel van de signaalgever bestaat erin , de wielervedstrijd op een zo veilig mogelijke manier te laten doorgaan op het kruispunt, een belangrijk of gevaarlijk punt waar hij staat opgesteld.
- b. Zijn taak bestaat erin om het verkeer stil te leggen wanneer de wielervedstrijd in aantocht is, dus vanaf het voorbijrijden van de rode vlag tot de groene vlag voorbij is.

2. Wie kan of mag er als signaalgever optreden ?

- a. De signaalgever dient ten minste 18 jaar oud zijn te zijn en maximum 78 jaar.
- b. Hij moet uitgerust zijn met een armband in de nationale kleuren en de vermelding 'signaalgever'. Deze armband wordt gedragen rond de linkerarm (zie foto).
- c. Hij beschikt over een verkeersplaatje (*) waarop het verkeersbord C3 is aangebracht.
- d. Hij beschikt over een reflecterend hesje of jas.
- e. Hij moet voorgesteld zijn door de organisator.
- f. Hij moet gemachtigd worden door de burgemeester.

3. Wat wordt er van de signaalgever verwacht ?

- a. De signaalgever dient 30 minuten voor het vertrek of de passage van de wedstrijd aanwezig te zijn op zijn aangewezen punt en blijft er tot het einde van de wedstrijd.
- b. Hij mag niet aan verkeersregeling doen of het verkeer nodeloos stilleggen.
- c. Hij mag zich niet schuldig maken aan drankmisbruik.
- d. Er wordt van hem verwacht dat hij correct optreedt.

(*) De schijf moet minstens een middellijn hebben van 15 cm, het verkeersbord C3 moet aan beide zijden van de schijf afgebeeld zijn en van reflecterende producten voorzien zijn.

4. Taak van de signaalgever :

- a. De taak van de signaalgever begint bij het naderen van de volgwagen (*) uitgerust met het gevaarsbord A51, een onderbord 'wedstrijd' en een rode vlag. Deze wagen rijdt tussen de 300 m en 1000 m vóór de eerste renner uit. In de bebouwde kom wordt getracht de afstand op 300 m te houden.

- b. De signaalgever dient het verkeer van de dwarsrichting op te houden opdat de wedstrijd zijn normaal verloop zou kennen.

- c. Hij blijft het verkeer ophouden totdat de volgwagen met hetzelfde verkeerssteken, maar nu naar achteren gericht, voorbijgereden is. Op deze wagen is een groene vlag, van minimum 50 cm bij 60 cm, zichtbaar.

- d. Hij doet dit zolang er doortochten zijn.
- e. Zodra de volgwagen met de groene vlag en het bord A51 voorbijgereden is moet de signaalgever onmiddellijk het kruispunt of de aangeduide plaats verlaten vermits zijn hoedanigheid van signaalgever dan ophoudt. Hij mag geen enkele aanwijzing meer geven aan het verkeer dat de laatste volgwagen volgt. Vanaf dat moment is hij immers een voetganger en is zijn plaats niet op de rijbaan.

(*) Een volgauto is een wagen uitgerust met een verkeerssteken A51, een onderbord 'wielerwedstrijd' of 'wedstrijd' en een rode of groene vlag. Zij kondigen het begin en het einde van de groep aan die niet mag gebroken worden.

- f. Strikt gezien is hij niet bevoegd bij de doortocht van een eventuele publiciteitskaravaan.
- g. Toch zijn er enkele belangrijke nuances op bovenstaande regels. Het optreden van de signaalgevers is in bepaalde gevallen ook gewettigd of zelfs noodzakelijk buiten de tijdspanne tussen de volgwagens met de rode en de groene vlag :
 - Bij een wedstrijd die plaatsheeft op een relatief korte omloop en waarbij het voorkomt dat na enkele ronden de koplopers de achterblijvers vóór hun uit zien rijden.
 - Bij een wedstrijd met weinig uitwijkingsmogelijkheden waarbij de aanwijzing wordt gegeven om niet tegen de rijrichting van de renners in te rijden, wordt gegeven.

5. Wat zegt de wegcode ?

- a. **Artikel 41. Gedrag tegenover** militaire colonnes, stoeten, groepen voetgangers, processies, culturele, sportieve en toeristische evenementen, **wielerwedstrijden**, niet-gemotoriseerde sportwedstrijden of -competities, groepen fietsers, groepen motorfietsers, groepen ruiters en werfopzichters **op de openbare weg**.

41.1. Het is de weggebruikers verboden te breken :

1° door een afdeling van een militaire colonne bestaande uit een op mars zijnde troep of een voertuigenkonvooi waarvan de gang geregeld wordt door bevoegde personen of door daartoe gemachtigde militairen;

2° door een stoet, een groep voetgangers, een samenkomst naar aanleiding van een cultureel, sportief of toeristisch evenement of een processie;

3° door een groep deelnemers aan een wiewedstrijd of aan een niet-gemotoriseerde sportwedstrijd of -competitie;

4° [...] (opgeheven)

41.2. Bij het naderen van een groep renners die aan een wiewedstrijd deelnemen, moet elke bestuurder onmiddellijk uitwijken en stoppen.

41.3.1. De weggebruikers moeten de aanwijzingen opvolgen die gegeven worden :

1° ter vergemakkelijking van de beweging der legercolonnes, door daartoe gemachtigde militairen;

2° om de veiligheid te verzekeren :

a) van culturele, sportieve en toeristische evenementen, van wiewedstrijden en van niet-gemotoriseerde sportwedstrijden of -competities, door daartoe gemachtigde signaalgevers;

b) van de groepen fietsers en groepen motorfietsers, door wegkapiteins;

c) van de groepen voetgangers en groepen ruiters, door groepsleiders;

d) van het personeel van de werken op de openbare weg door de werfopzichters;

e) van uitzonderlijke voertuigen, door de begeleiders en de verkeerscoördinatoren.

41.3.2. Om het verkeer stil te leggen, moeten die militairen, signaalgevers, wegkapiteins, groepsleiders, werfopzichters, begeleiders en verkeerscoördinatoren gebruik maken van een schijf waarop het verkeersbord C3 afgebeeld is en waarvan de karakteristieken bepaald worden door de Minister van Verkeerswezen.

- b. De wegcode bepaalt dat de reglementering voorzien in artikel 41 niet van toepassing is op de prioritaire voertuigen (*). Dit houdt dus ook in dat deze voertuigen ten opzichte van de vergunde wielervedstrijd, principieel hun voorrang kunnen laten gelden. Dit wil zeggen dat deze voertuigen niet moeten stoppen op bevel van de gemachtigde signaalgever wanneer hun dringende opdracht dit rechtvaardigt.
 - c. Het is aan de signaalgever om te beslissen of hij de nodige tijd heeft om de prioritaire voertuigen te laten passeren wanneer de wielervedstrijd in aantocht is. Het is dus van het grootste belang dat de signaalgevers weet hoeveel ronden er reeds gereden zijn en hoeveel er nog moeten gereden worden. Bij de passage van de renners kan hij tevens het uur noteren waardoor hij een idee krijgt hoeveel tijd er is tussen de verschillende passages.
 - d. Mocht het niet zeker zijn dat de doortocht voor prioritaire voertuigen volkomen veilig en normaal kan geschieden, rekening houdend met de afstanden en de snelheden die ontwikkeld worden door zowel de naderende renners als de prioritaire voertuigen, dan dient de signaalgever, onvoorwaardelijk en zonder aarzelen, de prioritaire voertuigen de weg te versperren. Dit omdat het gemakkelijker en veiliger is één enkel voertuig op relatief korte afstand tot stilstand en uitwijking te bewegen, dan een aanstormend peloton. Na de doortocht of contactname met de wedstrijdcommissaris zal men het prioritaire voertuig zo snel mogelijk doorlaten.
6. Wat in het geval er een weggebruiker de bevelen niet opvolgt ?
- a. De signaalgever is niet bevoegd om een proces-verbaal op te stellen. Hij mag trachten de betrokken weggebruiker te identificeren. De weggebruiker in kwestie is echter niet verplicht zijn identiteitskaart aan de signaalgever te tonen.
 - b. In bovenstaand geval is het noteren van de nummerplaat van het voertuig één van de beste middelen tot identificatie. Tracht tevens een beschrijving van het voertuig en/of bestuurder met alle mogelijke details te noteren alsook de juiste plaats van de feiten, datum en uur.
 - c. Tevens is het aangeraden een mogelijke getuige op te geven – naam en adres van de getuige noteren. Na de wedstrijd kan de signaalgever, gestaafd met deze gegevens, aangifte doen bij de plaatselijke politie.
 - d. Het bij zich hebben van schrijfgerief en een notaboekje is dan ook sterk aangeraden. Wat er ook gebeurt, blijf steeds kalm en voornaam.
7. Wat is de taak van de signaalgever bij een verkeersongeval op zijn punt ?
- a. Wedstrijd nog niet in aantocht
 - Zonder gekwetsten:
 - 1. Zo vlug mogelijk de betrokkenen aansporen het kruispunt vrij te maken, hen wijzende op het gevaar.
 - 2. Eventueel bijstand hierbij verlenen door bijvoorbeeld de positie van de wagens af te tekenen op het wegdek.
 - Met gekwetsten:
 - 1. Verwittig zo snel mogelijk de hulpdiensten of laat dit door iemand van de omstaanders doen. Hou rekening met de aankomende renners.
 - 2. Bied desgevallend hulp aan de slachtoffers.
 - 3. Laat zoveel mogelijk op zijn plaats om geen belangrijke sporen uit te wissen.
 - 4. De politie zal de nodige vaststellingen doen.

(*) Prioritaire voertuigen zijn voertuigen die uitgerust zijn met een blauw zwaailicht en een speciaal geluidstoestel. Ze worden prioritair als het speciale geluidssignaal werkt en tegelijkertijd de blauwe zwaailichten branden.

- b. Wedstrijd in aantocht:
 - Tracht al het mogelijke te doen om de renners en/of de wedstrijdcommissaris op de hoogte te brengen van de feiten.
 - Laat desnoods de volgwagen met de rode vlag stoppen. De wedstrijdcommissaris bevindt zich in het algemeen hier niet ver achter.

8. Aandachtspunten voor de signaalgever:

- a. Achteropgeraakte renners kunnen op aangeven van de signaalgevers uit de wedstrijd genomen worden nadat de wedstrijdcommissaris hiervan is ingelicht en hiervoor de opdracht heeft geven. Dit is vooral toepasbaar wanneer het een wedstrijd betreft die gereden wordt over verschillende ronden.
- b. De signaalgever dient over voldoende verkeersinzicht te beschikken. Hij dient rekening te houden met de snelheid van de renners en de andere weggebruikers. Hierdoor kan hij tijdig de weggebruikers teken geven om te stoppen. Verder moet hij de bedoelingen van de weggebruikers kunnen inschatten.
- c. De signaalgever dient over een minimum aan inlichtingen over de wedstrijd te beschikken:
 - Categorie van renners (elite met contract/zonder contract, beloften, junioren, nieuwelingen, (on)ervaren renners).
 - Aantal ronden.
 - Tijdsduur tussen de verschillende passages.
